

VJERA NIJE ČUVSTVO

Filozof Schopenhauer i Wundt, iapače i veliki i poznati ruski pisac Tolstoj su tvrdili, da je vjera čuvstvo. Po njihovu mišljenju čovjek osjeća potrebu, da bude u vezi s nekim beskonačnim bićem. Sam se ne osjeća dostojnim samom sebi. Poznađe naline svoje slabosti: nepostojanosti duha, nevrjilivosti u mišljenju, mijenjanje svojih sudova o raznim stvarima i događajima oko sebe, pa i svoje tjelesne snaga i snovitosti i t. d. Sve ga to goní, da čuvstvuje e nekom višem biću. O njegovu auktoritetu. O njegovoj pomoći i zaštiti. Takovo je čuvstvovanje onda rodiloga njegove vjere.

Takovo pak čuvstvovanje dakako nema nikakove veze s znanstven, koja počiva na umnoj spoznajbi. Ali, takovo čuvstvovanje vjere nema veze ni s čudovredom. Ona na njem ne gradi ni svoje snove ni svoje vjere.

Ovakovo je vjere, veće, što življa, što je jače i veće čuvstvo. Najpreje je u priradi, gdje sve budi i uređava čuvstvovanje. Zato je priroda najpodesnija prilika za življavanje takove vjere i, kako oni krpa, najbolja misla i molitva omomu nepoznatomu i neodređenomu višemu biću. To čuvstvom stvoreno biće ni ne obvezuje na nikakovo drugu molitvu.

Neko slično čuvstvovanje, misle, protivljavaju i svi oni, koji se moie i isposjeduju. Polaze crkve i trče na pokornosti, čuvstvujuci procesaljama i klan sa hodocima. Drugim riječima svi klan se vježbaju u pokornostima i vjerskim činima. To je pak, tvrde, dakako namoračito posao za žene i djecu. To nije posao za muškarca i za modernog i prosvijetljenog-mislaćeg čovjeka. To nije zato, jer je sve to samo stvar osjećaja i čuvstva. I to je saano sredstvo, koje umiruje i ospavljuje čuvstveno nezreća srca.

Onaj pak prosvijetljeni i napredan čovjek, koga ne muči takovo osjećanje i čuvstvovanje, koji se znađe vnutri iznad sebe i takovih stvari, nema ni potrebe za takovim lijekovima umirivanja. Takav ni ne treba vjere ni nezinih vjerskih vježbi.

Pa sa sada, je li sama tako? Počiva li ona, što se zove vjera, ustino samo na uzbuđenju srca i zahljevima čuvstva i osjećaje?

Prije svega je činjenica, što poznajla, da očekuju zahvalnost, poštovanje, pažnju i postojanost roditelji od svoje djece, gospodari od svojih službenika, dobročinitelji od svojih šticenika. I to očekuju od djevočjaka i dječaka. Od žena i muževa. Od svija, koji su u takavim vezama s njima. Očekuje se to od njih, bili oni čuvstvena ili bezčuvstvena, sluge ili prosvjaci, od svih područjenih i zavisnih osoba.

Ne Bog je stvoritelj i gospodar žena i djevočjaka, dječaka i mladića, muževa i staraca, svake dobi i svakoga spola. Sve On uzdržaje na svijetu. Svima daje svegađnjih kruh. Svi oni treba da to uvide i priznaju Boga svojim Stvoriteljem, Ocem i dobročiniteljem. Zato su Mu dužni svoje poštovanje, pažnju, poslušnost, zahvalnost. I to svi, bili sluge ili gospodari, podložnici ili višardari, mužjaka ili ženskoga roda.

Budući pak da to znači inatí vjero i vršiti vjerske dužnosti, to je onda žalosno, da vjera nije ni čuvstvo ni osjećaje, nego prije svega razumnost i volja. Uostalom Spasitelj nije govorio: «Tko nazlađe, smije se li plaše, taj će biti blažen». Nego je govorio: «Tko vjeruje, naposljedí drži t. j. svoj rasum i volju podložiti Bogu i time Mu iskazuje šć, poslušnost i zahvalnost, taj će se spasiti».

Ako je tomu tako, onda je više i jače ebusman na vrsenje vjerskih čina onaj muž, kojemu je Bog daje više umne sposobnosti, nadarje ga većim spoznajama svijeta i stvari u svijetu, koga baš od Njega potiču i po Njemu postaje.

Poznajla je činjenica, da nikada nisi bilo ni nareda ni plemenca, koje nije iznadje svoje. Najmanje je pak poznato, da je bilo neki narod ili plemce, u kome su imali svoje matere i dijete, a kome su matere bili bez. Naprotiv je povoljna činjenica, da su u svakoj vjerojabilnoj i na svakom mjestu baš matice ili prvi i najbolji najljepši i prizna-

Isus izgoni nečiste duhove

Sveto Pismo svjedoči na više mjesta, da je Isus izgonio nečiste duhove iz opsjednutih ljudi.

Kad nečisti duhovi izjavio opsjednuta čovjeka, tada se služi čovječjim osjećajima kao svojim. Kao što je davala osjećaj djelovanja svuda opako i za čovjeka samo tječno, tako je napose štetno za čovjeka, koga davo opsjedne. Na zemlji se ne može zamisliti veće zlo, nego je zlo, kad čovjeka opsjedne nečisti duh. Sveto Pismo navodi upravo potresan primjer. Sam je otac, koji je imao opsjednuta sina, pripovijedao Isusu: «Gdje god si ota, prihvatí (davao), baka ga, a on se pjeni i škruče zubima... i često ga baca u vodu i vatru, da ga spasi». Drugi je čovjek bio uništenj davno djelovanja tako bijesna, da su ga stavljali u klade i verige i sve je izlomio.

Da se Evandelisti dobro poznavali narav opsjednuta, sljedi očito iz toga, što jamo i točno laže opsjednute od drugih bolesti. Kad je Isus slao Apostole u svijet, rekao im je: «Bolezne liječite, mrvie dižite, gubave čistite, davo izgonite» (Mt. 10, 8). K Isusu su privodili i sve bolesne, koji su trpjeli od različitih bolesti i muka, opsjednute i mjesecnjeke i uzete, i izliječi ih» (Mt. 4, 24). Drugom zgodom dovedu k Isusu opsjednuta dijete i njema, i izliječi ga, te je njemu govorio i glavao» (Mt. 12, 22). Sveto Pismo poznava davo opsjednuta (čovjeka), koji su dolazili od grobova bijesni te nitko nije mogao proći anim putem» (Mt. 8, 28).

Da je Isus izliječio baš opsjednuta, a ne kakve druge bolesnike, vidi se to najbolje iz povika opsjednutih ljudi. Sadržaj naime onih riječi, što su ih vikali opsjednute, nadilazi shvaćanje običnoga tadašnjega čovjeka. U Kafarnauu u zbornici bijaše čovjek s nečistim duhom i povika: «Što imam ja s tobom, Isuse Nazarećane? Došao si da nas pogubiš? Znam, što si. Svetac Božji i zaprijetiš? Ili zločinac? Umukni, izidi iz njega!» (Mt. 1, 24-25).

Kad je Isus došao u Cezarenu okolicu, svidih mu iz grobova izade uku-

sret čovjek s nečistim duhom, koji je živio s grobovima, i nitko ga nije više mogao svézati ni verigama, jer je često bio metnut u klade i u verige, pa je iskidao verige i izlomio klade, i nitko ga nije mogao ukrotiti. I neprestano je bio šam i još s grobovima i gozama vičući i bijući se kamenjem. A vidjevši Isusa izdaleka, potrči i padne pred Njim ničice. I povikavši iz glasa reče: Što imam ja s tobom, Isuse, sine Boga svevišnjeg? Zaklinjem te Bogom, ne muči me!» (Mk 5, 1-7).

Opsjednuti imaju poseban strah pred Isusom, što ga drugi ljudi nemaju. Dok drugi bijednici s velikim ponizanjem dolaze k Isusu, opsjednuti obično biježe od Isusa. Liječenje se opsjednutoga čovjeka zbivalo redovito tako, da je nečisti duh prije nego je izaaak strahnao mučilo čovjeka. Neki je otac imao opsjednuta sina. Isus reče nečistomu duhu: «Nijemi i gluhi duše, ja ti asposjedam, izidi iz njega i viđi u njega ne ulazi i povikavši i izlomí ga u vrlo izlete, i učini se kao mrtav tako, te su mnogi govorili: Umro je!» (Mk 9, 25-26).

Da se radilo o opsjednutima, a ne o kakvim drugim bolesnicima, vidi se i po tome, što nečisti duh, kad ga je Isus istjerao, traži da radi drugje. Kad je Isus izgonio nečiste duhove iz čovjeka, molili su ga oni: «Pošalji nas u svinje, da u njih uđemo. I dopusti im. I izabavi nečisti duhovi, uđoše u svinje. I u velikom se nevalom strmoglavi čopor u more... i potopí se u moru» (Mk 5, 12-13).

Da je Isus izgonio nečiste duhove — to je činjenica. A izgonio ih je ne ljudskom, nego božanskom snagom. Da ima i danas opsjednutih ljudi, najbolje svjedoče naši misijonari, koji kod povijedanja svetoga Evanđelja u raziskajna često nalaze na opsjednute i na pojave opsjednuta upravo onakve, kakve opisuje Sveto Pismo. Tako ljudski život nakon devet stogodišnjih godina točno potvrđuje evanđeoski povijest.

DOBRI I ZLI PLODOVI

Nekada bijaše poznajo je njivu, ali kada nije usjev i domaći plod, poznava se i kukulji. Sjeme je bilo dobro, ali nepriljetaj je postojao kukulji. Kadu bi sjajac dopustio, da se taj rod sabere i uništi, stradao bi i dobar plod, stoga odredi, da raste oboje do žetve. Tek onda, žetvoeć se skupiti pšenicu i sazeći kukulji.

Stvoritelj ne satire odmah zlo. Nikada se ne bi moglo spriječiti, da sa zlim ne padne i dobro. Ali u dan žetve, kada treba sabrati domaći plodove i lakto se raspoznaju i dobri i zli plodovi, onda se spremaju samo plodovi dobri, a uništavaju plodovi zli. Onda više nema čekanja, nema kolebanja.

U ovoj gdje Isus nam govori o našoj zemlji, gdje i grjeih i zloća raste pored dobra. Dva su sjemena u zemlji: sjeme Božje riječi i sjeme nepriljetajla Božjeg duha tmine. Dva ploda niču i jednako ih grije Bože sunce i jednako će dostići rast do žetve. Samo što zlo raste, da će uniči u Gospodinu novu žetvu. Zlo nikada ne će u dan izbora obmanuti budni pogled žetovca. Sudbina i dobra i zla određena je i nepromjenljiva. Ova se sudbina ispunjuje u odlučnom času sudu.

Naša je duša bojište dobra i zla, svijetla i tmine. U nama samima zbiva se rast i sjemena ljubavi i sjemena mržnje. O nama samima, o našoj budućnosti poslije žetve odlučuje se za vrijeme klijanja i rasta kreposti i grjeiha. Budno budni, da nikada ne uništimo u sebi velika sjemena. Budno budni, zalag naše komarne sreće. Budno pažljivi, da nikada ne puštimo zlu, da preraste božnjakoj sjeme. Dan žetve nije daleko.

NA PAFINSKOM GREGORIANSKOM SVEUČILISTU u Rimu svečano je otvorena nova akademska 1950/51. godina dne 18. listopada. Prisutno je bilo više kardinala, nadbiskupa i biskupa te članova diplomatskih predstavništava akreditiranih kod Vatikana. Poštile uvodne riječi o. Pavla De-za, rektora, govorio je profesor dogmatikog bogoslovja Filigrasi o temi «Teološko značenje proglašenja dogmoma Usmesnja Bl. Dj. Marije».

PODLISTAK Krizantema KRŠĆANSKA OBVAZOST

jednog mladog vojnika

Krizantemo! Krizantemo!

Tko ti je to zove? Mala crotokona Kineskinja umrljatih očju pogleda uplašeno oko sebe i ručicom pritisne srdace, koje je jako, jako vrućno.

Ta sama je. Nema nikoga nikoga. Kineskinja je bila pustja i hladna u to obična junače jutro. Svuda je oko nje tihina. I nitko je ne zove... U svom malom srca čula je ona taj glas blag i talano, svoj tako dobar poznat, i učini joj se kao da je njema majčina učesna sova.

Dok je šapetala njema doba majka, njhova je kralica bila čista i topla, puza sama i sreće, a čuša pata na dan čuo se njen slatki glas: Krizantemo!

Sada je sve pušta bez topleg majčinog milovanja. Mala je Kineskinja bila jako tužna, ona nije poznavala našeg doivnog Oca na nebesima i nije znala, da je smrt samo kraljevoćanje razuma i da je njema matere gore očekuje. Ostala je sama, sjela je na ormaric, a kojeg je često posluštavala svoju majčicu i zaplače gorko. Nije se više mogla grutiti, nije više pjevala. Razvala je svoju mamu i sada joj se majčica javlja. Čula je njen glas.

Mala Krizantema uzme svoj šal, ogrne se i podo prerna grloju.

Neko je bilo srčno, pođa pušim, tužna, a umorna njezja pokrivena sućim i crvenim usjevom tihim, koje je sve više i više padala. Svuda je bilo živo kao i u srcu male djevojčice. Ona je

šla brzo ne gledajući oko sebe i mladeći samo na majčicu i tako stigla na groblje.

Kako je bilo hladno srce male kineskinje bez svjetla i topline božje.

Eino, tako je grob, kome je ona šapetala... Jedna mala Krizantema kleknao pred hladnu zemlju i završi blažen muk, pod kojim je bilo sve njeno dobro — njena majčica. Htjela je razgovarati s njom, htjela joj se reći, da je sama i da nema nikoga, što bi je milovao i doživao. Htjela je počiniti kao nekada na njemom krlju. I vrijeme je brzo odmicalo, a na malom groblju bez križeva nije bilo nikoga... Krizantema je bila sama sa svojom majčicom. Ona se nije micala, bilo joj je tako slatko i toplo, šapetala joj je koliko je volí, i da joj je ružno bez nje, i da je zato došla, da i majčica ne bude sama.

Tople djetinje suze kapale su sve više i više i probijale hladnu zemlju da padnu na majčino srce i da ga ugruju. A kad je dijete prestalo plakati, jer nije imalo više suza zasapalo je, da se ne prebudi više.

Drugi dan našla malu Kineskinju mrtvu u hladnu. Na njenoj se srcađeno niknuo cvijet, velik i sjajan kao soljag — bijelih, dugih i gustih latica.

Sjao je veličanstveno na slabom listopadskom smecu, a nitko ga do tada nije vidio.

Od suza stročeta rodio se simbol ljubavi i tuge.

Nazvali su ga Krizantema.

Slijedeći događaj stavlja pred oči svakom Kršćaninu divan primjer, koga mora nadiladati ljudski očaj: «Oho divote! Krunica i to među nama? Koji je to bogomoljac, koji se bavi takovm hrišćarjama? Kolega, ja vas očekujem na livadi našega zrova, dođite, da se zajednički namolimo... Ovakvo je oboženjački vikao nekí mladi gojovac francuske političke škole, koji je slučajno našao u dvoraj zavoda jednu krunicu. Kad je došlo vrijeme odnora, sva je livada vrvjela od zmatljenih studenata. Mladíci, koji je bio naša krunica, sada je izvski i otisni na granu jednog slabija. Zanim se podmaljivim pogledom okrenu svojim kolegama i našim gašćim, pa imenka vrućno: «Šta ka istupi, koji je izgubio krunicu i neka je uzme, ako ima hrabrosti». Zavlada grobna tihina. Tad iz mnoštva istupi neki mladi vojnik, plemenita pogleda, slobodno i pristojno: «Pređati obijesnom kolegi i reče čvstvin i ponosnim glasom: «Hvala, kolega, što si mi sačuval ovi krunicu, koja mi je tako mila, jer mi je uspomena na moju majku. Ako sam ostao živ, mislim, da nisam tim običajima; je školu ni grove zvanje. Zatim žurno krunicu u svoje stavi, je u džep i ode spojkan na svoje mjesto, ostavivši onog obijesnog javočinu smetepa i postidna. Svi študenti, zapanjeni tako junakom odvažnošću, stasoburno pljeskali u počast najboljeg i najodličnijeg mladića čitavog naučje. Slučaj je htio, da je tu našao i jedan francuski maršal. Kad je vidio, o čemu se radi, završio se toliho hrabrosti, pruži se mladiću ruku i upravní mu sve lijepe riječi: «Tko tako hrabro i samobitno svoja uvjerenja, znađe, kad te ustasava, letim hrabrošću braniti i svoju domovinu» (Gersula, Libro ser tutti).

XXIII. nastavak po Dubovima

5. XI. 1906. Sv. Mila, neželja otkaz: Gosovr Gosopodja: Ja mislim malit mlra, a se evljenja. Prizvat čete me, i ja ću vam uslišati, & izvesti ku vaše robovanje iz svih mjesta. Blagoslovo si Gospodine, svoja zemlja, pozvatio si roblje Jakovljevo.

U Poeslaju (Fihp, 3.17—21. 4. 1—3) sv. Pavao nas opominje, da ne živimo samo zemaljskim životom kao neprijatelji Kristova križa, nego neka svoj domovinu gledamo na nebu, odakle će doći Krist, da preobraz našo tijelo, da bude jednako Njegovu proslavljenom tijelu. «Bratol! Ugladajte se na me i pronastrajte one, koji žive po primjeru, koji imate u nama. Jer mnogi, o kojima sam vam često govorio, a sada vam i sa suzama kažem, žive kao neprijatelji Kristova križa. Njihov je svrhašil propašt, a slava u njihovoj sramoti, jer teže samo za zemaljskim stvarima. A naša je domovina na nebu, odakle očekujemo Spasitelja Gospodina našega Isusa Krista. On će po jakosti, koja može šesti pokor i sve, preobraziti naše bijedno tijelo, da bude jednako Njegovu proslavljenom tijelu. Zato, predraga moja i željkovana braćo, moja radosti i moj vijeske, iako čestito, predragi u Gospodinu! Evodiju molim i Slnuhu prošina, da isto misle u Gospodinu. A i tebe, vjerni družo, molim, pomoz otkaz, koji su se trudili u evandjelju s Klementom i mojim drugim pomoćnicima, koji su imena u knjizi života.

Sv. Evandjelje propovijeda o ozdravljenju dugo bolesne žene i uskrsnuću kćeri nekog lazeza (Mat. 9.18—26). One vrijeme, kad je Isus govorio narodu, pristupi mu neki knez, pokloni mu se i reče: Gospodine, moja kći je sada preminula. Dođi i metni na nju svoju ruku i oživjet će. Isus ustade i pođe za njim sa svojim učenicima. I žena, koja je dvadeset godina bolovala od gubitka kćeri, pristupl otraga i dotakne se otkaz njegove haljine. On je pomislila: Ja sebi! Odravit ću, samo ako se dotaknem Njegovu haljinu. A Isus se okrene i reče: Uzdej se, kćeri, ozdravila je te tvoja vjetro! I žena ozdravil onega časa. Kad je Isus došao do kneževu kući i vidio svrtače i narod, koji je bio, reče: Odstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I smijala i su mu se. I kad je štetarao narod, ude u kuću, uze ruku djevojke i djevojka je ustala. I taj glas počeo se po svemu onome kraju.

Reka, Isus je učinio jedno djelo vođe od drugoga. Najprije ozdravila žena, koja je bolovala dugo godina, jednostavnan dodirnom svoje haljine, a onda uskrsnava nartvu djevojke dodirnom ruke. On je i danas moćan, te nas oslobodi od svih naših boja i tjelesne smrti, samo treba da vjerujemo, kao što je vjerovala ona žena u Evandjelju i ona čest mrtve djevojke. Treba da vjerujemo u Njega sve-moćnoga i u Njegovu ljubav prema nama. Obratimo se dnuke u potrebama tome velikom Liječniku, da nam dade zdravlje i mir duši.

Ivan Duns Skot

Osmi studenoga jest dan smrti velikoga mislioca srednjeg vijeka IVANA DUNSA SKOTA.

Mije tečno početo kojega je podrijetlo. Neke ga drže Skotom, neki Irocom, a neki Englezom. Nije još utvrđena ni godina njegova rođenja. Ivan Duns Skot rodio se 1266. ili 1270. ili čak 1274. godine. Njegovi životopisci smatraju, da je Duns bilo ime njegova zavičajca. Oko 1290. stupio je u franjevački red. Umro je 6. XI. 1308. godine.

Njega još ne slavi liturgija člane Crkve, radi toga, što se dugo smatralo, da neta djelo, koja su se njemu pripisivala, nisu u skladu s naukom Crkve. Ali nozija izdavačnja sve više pokazuju, da ta djela nisu Duns Skotova, pa postoji opravdana nada, da će se blagdan Ivana Duns Skota naskoro slaviti u liturgiji vjeste Crkve.

POVIJEST JEDNE OBITELJI

Franjevac O. Stjepan — Josip Plat napisao je «Historia Sanctae Martine» (Povijest jedne obitelji). To je obitelj Martin, koja je dala sv. Crkvi veliku svetku u Čudolovcu — sv. Tereziju od Djevoja Isusa i od Svetoga Laca. U svojoj «Povijesti jedne dake Svetice je opisala svoj duhovni život, a u ovoj se knjizi od 283 stranica iscrpljivo prikazuje život svoje obitelji, njezino podrijetlo i razvoj, teže potanje i njezine radosti, njezin duh i kreposti, odgoj djece, kalitvrat majke, žrtve oca i djece slave, a sve to s osbitnim obzirom na Sveticu obitelj. Ova je obitelj prikazana na lico «Mila svetosti» i kao «ognjište, na kojem se razvijala Svetice». Najveća milost, što ju milostima Božja ljubav iskazala u Tereziji, bez sumnje je baš to, što joj je dragi Bog — njezin «bratit Otac» — odabrao svete roditelje. Ona sama veli: «Bog mi je dao oca i majku, koji su bili više dostojni neba nego li zemlje». Karolina, njezina kćerica, rekla je: «Kako sam radovala, što sam kaznala da je Svetica bila nagrada uzornoj obitelji. To se mora vidjeti i svagdje neumorno naglašavati».

OBLJETNICA PASTEUROVE SMRTI

— Dne 29. rujna navršilo se je 55 godino od smrti velikog prirodnoznanstvenika Pasteura, o kojemu je učenjak Grasset rekao: «Svako njegovo djelo je umnožilo napredak znanosti, blagoslaenje naroda i arcu čovječanstva». Pasteur ne samo što je bio veliki vjersnik, on je tako bio i duboki vjersnik. Kada je 27. travnja 1882. postao članom Francuske Akademije, on je u svom nastupnom govoru naglasio, da u povijesti nema ništa stalnjeg od toga, da je čovječanstvo uvijek vjerovalo u Boga i da je u toj vjeri nalazilo moćnom oslonac napretku. Na čestite povodom 60. godišnjice života odgvorio je govorom, koji je zahtijevao riječi: «Srećan je onaj, tko nosi Boga u sebi». P. se de Brede piše o Pasteuru ovo: «Njegova je pobožnost bila duboka. Kao čak sam gledao, kako svakoga dana prije polaska na posao ide u crkvu. Bio sam duboko ganut vidjeti tadašnjega najvećega svjetskog učenjaka, kako ponizno kleče i molit. Molio je prije nego što je otpriješio svoj dnevni list znanstveni rad...»

Jeronimsko proštenje

PROŠTENJE U CRKVI SV. JERONIMA U STRIGOVU

Dne 30. rujna slavi se u svetištu sv. Jeronima godišnje proštenje, na koje je ovo godine došlo neobičnava mnogo hodanika iz susjednih župa, a naročito iz Slovenije i Bečkomeurja. Crkva je bila puna od juera do podne, iako je bio radni dan. Veliki broj vjernih pristupio je k sv. Sakramentima. Već od davnih vremena narod dolazi u velikom broju u ovo svetišće, iako se to vidi iz pisma Pape Nikole V., što ga je pisao ešeljevom pismu dne 30. studenoga 1447. g. U tom pismu se spominje, da je grof Fridrik dao sagraditi ovu crkvu radi posebnoga čašćenja sv. Jeronima i od strane svoje i vjernika ove krajine, — ob singularnem, quem ipse et alii Christi fideles partium Illyarum ad b. Hieronymum perantur devotionis affectum, — quo olim domus paterna ipsius sancti et in eadem educatus extitit. — Papa Nikola V. podjeljuje oprost od 5 godina i 15 čestobitnica za one, koji posjete ovu crkvu. Crkvu je dao sagraditi Fridrik grof Celjski i predao ju u službu redovnicima glagoljašima, g. 1447. Od god. 1644. preuzeli su svetišće sv. Jeronima redovnici sv. Pavla (Pavlini) od sv. Helene kod Cakovca. Redovnik Bedeković napisao je god. 1752. u latinskom jeziku odeblju knjigu o rodnom kraju i životnju sv. Jeronima s naslovom: «Natale solum s. Hieronymi, Neostadii 1752.»

U istoj knjizi spominje se i legenda, da je sv. Jeronim našao bunar, koji i danas postoji odmah ispod brežuljaka, na kojem je sagrađena crkva. Pokojni sveuč. profesor dr. Sović, veliki štovatelj sv. Jeronima, običavao bi svake godine posjetivati ovu svetišće i piti vodu iz ovoga bunara.

Redovnici Pavlini su g. 1744. sagradili novu krasnu crkvu s kupolom, koja danas postoji. U kupoli se nalaze freske slikarice, koje predočuju život i djelovanje sv. Jeronima. Na glavnom oltaru je kip sv. Jeronima u latinskim napisom: Sanctus Hieronymus parva Stridone natus Hebraei, Graeci, Latinique eloqui gnarus. Na pročelju crkve stoji natpis, koji veli, da su mjesto stare crkve, postavljene u čast sv. Jeronima, tu i Strigovi rodonom, postavili Pavlini i vjerniki veću i lepšu crkvu.

Ali radi Adamova grijeha, istočnoga grijeha, došao je kao padnik, da poslije mnogih patnja, zajedno sa cijelim svojim mističnim tijeom ude u slavu svoju. Navoćavanje Ivana Duns Skota o prvenstvu Isusa Krista važno je za našu ob bezgrešnom Začuću bl. Djevice Marije. Po Ivanu Duns Skotu morala glava Bogorodice nije Adam nego Krist i prema tome je Ona bez grijeha istoboga, bez grijeha Adamova začeta. Ivan Duns Skot naučavao je bezgrešnog Začeca Marijino nekih petsto i pedeset godina prije nego je ono proglašeno dogmom. Ove Svete Godine, kad se ima održati u Rimu skotistički i marijanski kongres, treba da se i mi sjedimo sa zahvalnošću jednoga od najvećih teologa, branitelja i štovatelja Marijinskih IVANA DUNSA SKOTA. Das Bog, da i mi budemo i ljubimo Mariju poput Duns Skota, pa da se po Mariji potpuno približimo svrhomu uzroku našega života: I E U S U K R I S T U.

Iz Predgovora knjige doznajemo, da je Lisieux (Lizije) u protivnu smrt bio strahovito bombardiran od 6 lipnja do 22. kolovoza 1944. Uništeno je bilo 2149 kuća od 2.800; dvije župe crkve od 219; više redovničkih samostana, poginulo 66 redovnica i više od desetine pučanstva. Historijski Lisieux je uništen, a ostao je mistički Lisieux. Od redovnica karmelitački nije ni jedna bila ni ranjena. One su se povukle u kriptu biskupice sv. Terezije i tu su pod paljbom bombardera nastavile svoje molitve i svoje žrtve. U nedjelju 27. kolovoza 1944. iznijele su svete Moći svoje slavne Zaštitnice i opet ušle u svoj samostan. Okolina je toga samostana sva uništena. Samoćilan s pripadnim zgradama i bazilikom sv. Terezije u svojim glavnim dijelovima: pretrpjeli su samo male štete. Neostadena je ostala i obiteljska kuća sv. Terezije. Uništeno je 12 zgrada, koje su služile svrhama hodočašća, kao i neke susedne pripadnosti bazilike.

U prve dvije godine knjiga je doživjela četiri izdanja. Urešena je brojnim slikama.

minje, da je grof Fridrik dao sagraditi ovu crkvu radi posebnoga čašćenja sv. Jeronima i od strane svoje i vjernika ove krajine, — ob singularnem, quem ipse et alii Christi fideles partium Illyarum ad b. Hieronymum perantur devotionis affectum, — quo olim domus paterna ipsius sancti et in eadem educatus extitit. — Papa Nikola V. podjeljuje oprost od 5 godina i 15 čestobitnica za one, koji posjete ovu crkvu. Crkvu je dao sagraditi Fridrik grof Celjski i predao ju u službu redovnicima glagoljašima, g. 1447. Od god. 1644. preuzeli su svetišće sv. Jeronima redovnici sv. Pavla (Pavlini) od sv. Helene kod Cakovca. Redovnik Bedeković napisao je god. 1752. u latinskom jeziku odeblju knjigu o rodnom kraju i životnju sv. Jeronima s naslovom: «Natale solum s. Hieronymi, Neostadii 1752.»

U istoj knjizi spominje se i legenda, da je sv. Jeronim našao bunar, koji i danas postoji odmah ispod brežuljaka, na kojem je sagrađena crkva. Pokojni sveuč. profesor dr. Sović, veliki štovatelj sv. Jeronima, običavao bi svake godine posjetivati ovu svetišće i piti vodu iz ovoga bunara.

Redovnici Pavlini su g. 1744. sagradili novu krasnu crkvu s kupolom, koja danas postoji. U kupoli se nalaze freske slikarice, koje predočuju život i djelovanje sv. Jeronima. Na glavnom oltaru je kip sv. Jeronima u latinskim napisom: Sanctus Hieronymus parva Stridone natus Hebraei, Graeci, Latinique eloqui gnarus. Na pročelju crkve stoji natpis, koji veli, da su mjesto stare crkve, postavljene u čast sv. Jeronima, tu i Strigovi rodonom, postavili Pavlini i vjerniki veću i lepšu crkvu.

Ali radi Adamova grijeha, istočnoga grijeha, došao je kao padnik, da poslije mnogih patnja, zajedno sa cijelim svojim mističnim tijeom ude u slavu svoju. Navoćavanje Ivana Duns Skota o prvenstvu Isusa Krista važno je za našu ob bezgrešnom Začuću bl. Djevice Marije. Po Ivanu Duns Skotu morala glava Bogorodice nije Adam nego Krist i prema tome je Ona bez grijeha istoboga, bez grijeha Adamova začeta. Ivan Duns Skot naučavao je bezgrešnog Začeca Marijino nekih petsto i pedeset godina prije nego je ono proglašeno dogmom. Ove Svete Godine, kad se ima održati u Rimu skotistički i marijanski kongres, treba da se i mi sjedimo sa zahvalnošću jednoga od najvećih teologa, branitelja i štovatelja Marijinskih IVANA DUNSA SKOTA. Das Bog, da i mi budemo i ljubimo Mariju poput Duns Skota, pa da se po Mariji potpuno približimo svrhomu uzroku našega života: I E U S U K R I S T U.

U ovim tuznim jesenim danima, kada zamire godišnja obitelj Isusa Oca, sv. Crkva slavi Dušni dan. Ona se toga dana sjeća svoje djece, koja tamo u čistilištu čekaju dan, kada će obuču robu potpune nevinnosti i zauzeti svoje mjesto u kući vjedačnoga Oca, postati dionicima Njegova života i Njegove slave. Sv. Crkva želi, da se posebno na Dušni dan sjetimo naših dragih mrtvih i da im molitvama i žrtvama pomognemo, kako bi čim prije dočekali dan spasa i izbavljenja. Ali, Dušni dan nas ne podučava samo na naše dragim mrtve, taj dan nas podučava na jedinstvo i sigurnost našega života, na smrt.

Naljači instinkt (nagon) čovjeka naravi je instinkt života. Čovjek bi htio vječno živjeti. Radi toga smrt predstavlja veliku tragediju za čovjeka, onaj za nas predstavlja veliku tajnu. Naljadim, čovječanstvo je uvijek vjerovalo, da tjelesna smrt ne znači potpuni svršetak čovječjeg života, čovječanstvo je uvijek vjerovalo u prekobrojni život.

„Nije djevojke spava“

neko spava

U ovim tuznim jesenim danima, kada zamire godišnja obitelj Isusa Oca, sv. Crkva slavi Dušni dan. Ona se toga dana sjeća svoje djece, koja tamo u čistilištu čekaju dan, kada će obuču robu potpune nevinnosti i zauzeti svoje mjesto u kući vjedačnoga Oca, postati dionicima Njegova života i Njegove slave. Sv. Crkva želi, da se posebno na Dušni dan sjetimo naših dragih mrtvih i da im molitvama i žrtvama pomognemo, kako bi čim prije dočekali dan spasa i izbavljenja. Ali, Dušni dan nas ne podučava samo na naše dragim mrtve, taj dan nas podučava na jedinstvo i sigurnost našega života, na smrt.

Naljači instinkt (nagon) čovjeka naravi je instinkt života. Čovjek bi htio vječno živjeti. Radi toga smrt predstavlja veliku tragediju za čovjeka, onaj za nas predstavlja veliku tajnu. Naljadim, čovječanstvo je uvijek vjerovalo, da tjelesna smrt ne znači potpuni svršetak čovječjeg života, čovječanstvo je uvijek vjerovalo u prekobrojni život. Kristavo je dostavilo svijetu rješavanje problema života, ono je dostavilo i rješenje problema smrti. Smrt je kazna za grijeh. Svaka kazna je teška, svaka kazna boli. Radi toga kršćanstvo ne uklanja sa smrti njen karakter traženosti. Sam Isus je plakao nad grobom svoga prijatelja Lazara. Ali, malikoliko je smrt tragična, ma koliko ona osobno donosi boli i suz, ona za kršćanina ne znači svršetak, ona ne znači odlazak u tamu i ništavilo. «Tvojnima vjernima Gospodine žet se smrti nego odzujima, nego mijenja», kaže se u Predslavju liturgije za mrtve. Da smrt za kršćanina znači svršetak zemaljskog vremenitog i prolaznog života, ali ujedno smrt predstavlja vratna kroz koja se ulazi u novi, vječni život, i ovaj vremeniti život za kršćanina nije ništa drugo, nego priprava za onaj drugi, bolji i savršeni život u kući Očevoj, u zajednici s Ocem. Radi toga životne probleme, koje su već u ovom životu otvorile ideal zajednice s Bogom, susreću smrt s veseljem kao prijateljicu, koja ih dovodi ostvarenju njihove najnačajnije životne težnje, neraziskidljivo s jedinstvenju s Bogom.

U kuću Očevu, u zajednici s Ocem, može doći samo onaj, tko je svojom, slobodnom voljom za svoj životni put izabrao put k Bogu, samo onaj, tko je u ovom životu sačuvao jedinstvo ljubavi s Ocem. Sv. Crkva, na kojem čestobitni svaki od nas polazi, nastoji, ne će se sastojati u nekim drugom, nego u tom, da se utvrdi jama li točnog ovog zemaljskog života očitovao svoju nepokolebljivu volju, da ostanemo u zajednici ljubavi s Bogom i jama li koristili sredstva milosti, kao neophodnog potrebnu pomoć za ostvarenje ove volje.

Čovjek je narav slaba i sklona grijehu. Nemoguće misliti, da će nas Bog za uvijek odbaciti, ako na životnom putu pomnimo; da će nas preizkušiti, ako možda i padnemo. Net Očeva je ljubav bezgranična, Njegovo milosrdje je neizmerno. U ispoživjeđonaicima naših crkva On nas spravljuje čeka, da padnemo na koljena pred Njegovu milost, da iskreno ispoživjeđimo svoje slabosti, da se skrušeno za njih pokajemo i da čvrsto odlučimo više ne grijesiti.

Postoji još jedna velika istina, koju nas kršćanstvo učiti u veći sa smisla istina o uskrsnuću tijela. Kao što se prirodno, koja sada umire, na proljeće oživi i novim, bujnim životom, tako će i naša tijela, koja poslije smrti potpuno ležamo u grob, na dan svoje ponovne oživjeti. Jamstvo nam je za to Kristovo uskrsnuće, jamstvo nam je za to i dogodaj, o kojem nam pripovijeda današnje sv. Evandjelje, uskrsnuće kćeri Jairove. «Nije djevojka umrla, nego spava», to su riječi bolesnoga Spasitelja, upućene onima, koji su plakali, uz odu mrtve djevojke. Za kršćanina smrt nije ništa drugo nego san, duboki od obinoga i ožilji i krakovo uskrsnuće. Na dan posljednjega suda naša uskrsnuta tijela će nas pozvati i mi ćemo uskrsnuti ili nas uskrsnuće zaud? To zavisi obo i jedino od nas. Zavisat od našeg odnosa prema Bogu u ovom životu. Hoće li za nas to biti uskrsnuće?

Duša je ljudska netvorna

J. E. Mayer, glasoviti osnivač moderne teorije o toplini i zakona o održanju energije, koga je Tyndall nazvao najvećim umom svoga stoljeća, rekao je na kongresu prirodoslovaca u Innsbrucku (god. 1869.): »Mi znamo, da bez kemijskih procesa nije moguć telesni život. To znači, da život mogao biti tako lud da smatra sadržaj govora kao posljedice fizičkih i kemijskih procesa, koji se zivaju u vodu? Ista je odnos između mozga i mišića. Mozak je samo sredstvo, a duh se samo poslužuje tim sredstvom. Taj duh ne spada u krug tvarnih stvari, pa prema tome ne može biti objektom za pojuse fizičarima i anatomima...«

Mozak je samo sredstvo, oruđe spolne i rade duše u ovom životu, ali duša može da živi i bez toga sredstva, kao što i govornik živi i bez telefonske sprave. Dok tijelo živi dotle je duša nužno vezana a njime, a poslije smrti tijela ona se oslobađa i živi pravim duhovnim životom. Ovak je život u neku ruku prisilno školovanje, priprema i usavršavanje duha za drugi život.

R. F. Gauss, smatrao je za najvećeg matematičara svih vremena (umro g. 1855.). On kaže: »Kao je zadaća najvećeg Boga, na posebnim svemirskim šegalima stvoriti čitla, te im tek dozvoliti 80 - 90 godina života - bijedjan je to plan. Živi li duša 80 godina ili pače 80 milijuna godina, a ima da propadne - to ni ovo golomo vrijeme konačno ne znači ništa. I tako moramo doći do zaključka, što nam ga nameće. Še strogo znanstveno gledanje, životnoga tvornoga svijeta postoji još drugi svijet, duhovni svijet - pun različitosti kao i ovaj - svijet, koji nam mora pasti u oči.«

Da je duša netvorna postoje razni dokazi. U našem tijelu sve se stanice obnavljaju. Nadomještanje izumrlih stanica novima, zbiva se takovim zamahom, da se u sodan godina (neki fiziolozi kažu i u kraće vrijeme) cijelo naše tijelo potpuno obnovi. To je fiziološka činjenica. Ali da! A ja se ipak sjećam, kako me je najka kao petogodišnjeg dječaka zbog obilazivosti pošteno izlupao. Kako to, da se sjećam događaja, koji su se zbili pred 20, ili 30, 40, 50 godina? Od prijašnjeg mogla nije ostao ni jedan jezik ni što. Iako se je tijelo sasvim izmijenilo toliko puta, svaki je od nas potpuno svjestan, da se nije izmjenio subjekt, da se nije izmjenio vlasti i čas. Usvajanjem novih čestica imao bi se u čovjeku pojaviti neki novi i jače različit od pređašnjeg. Ipak tako ne biva. Dakle vlastiti i čas ne ovisi o tvarnim česticama niti ga one stvaraju.

Od naše mladosti pa do duboke starosti, do časa smrti duša može se rasvijetliti da se obogaćuje spoznajama i da se usavršava. Tijelo prestane rasti kroz malo godina, a duša može da raste, dok život traje. Tijelo od nekog doba života oronuje, u svoj smazi slabi i opada, dok duša bez obzira na slabljenje tijela može da raste u duhovnom pogledu. Svaki od nas poznaje kožike starce, u kojih, uz sve slabljenje mozga, život traje, a duša se u svoj smazi, pače biva bistriji, što se više primiče završni čas. Da je duša ovisna o moždanim - to ne bi moglo da bude.

Neki tvrde, da je duša skup ili sklad molekularnog tiranja u moždanim. Da se fizički tirajni pretvaraju u psihičke doživljaje. To gledanje ne odgovara stvarnosti. Kada posjetioci prisustvuju jednoj kazališnoj predstavi, li jednog predavaču, onda se u svajim očima, usima i moždanim stvaraju ista molekularni porizajati i gibanja. Međutim ta ista predstava, isto predavanje, može da kod prisutnih stvara različito i protivno raspoloženje. Neki se uzruje, neki medolturno tiraju, misli na nešto sasvim drugo. Zašto na ista molekularne podržaje nastaju sasvim različiti doživljaji u svijetlima? To je zato, što je duša u svojoj biti neovisna i o podržajima i o moždanim, te se njima služi kad hoće kao svojim oruđem, kao što se glazbenik služi glazbom, kao sredstvom svoga stvaranja. Duša je u svojoj biti razumna i neodvisna i neovisna, individualna (osobna).

SVETA GODINA - Svakoga tjdna svjetlom i subotom nastavljaju se generalne audijencije, koje Sv. Otac daje jubilarima hodočasnika u bazilici sv. Petra. Još uvijek je priliv hodočasnika tako velik, da svakoga puta veliki dio njih ne može ući u baziliku, nego ostaje vani na trgu. Prije ulaska u baziliku Sv. Otac svaki put prođe trgom ispred bazilike, da može pozdraviti i blagosloviti i ovu svoju djecu, koju ne može obuhvatiti najveća crkva svijeta.

Prigodom proglašenja dogme o Učenju Marijinu spremaju se iz raznih država Europe i Amerike brojni hodočasnici u Vječni Grad. Čini se, da će ih dana broj hodočasnika nadvisati sve do sada tako brojne posjete Rimu. Među ostalim i udruženje »Pax Christiana« koje za ovu priliku svoje međunarodno hodočaće.

Sv. Otac je primio u posebnu audijenciju 200 talijanskih liječnika specijalista u raznim granama medicine, koji su prisustvovali nacionalnom kongresu talijanskih liječnika u Rimu. Sv. Otac je liječnicima održao značajan govor o uzvišenosti i lijepoti liječničkog zvanja.

IZ AUSTRIJE - Povodom proslave »Dječjega dana« bečki kardinal-nadbiskup mgr. dr. Inthzer izdao je na svoje »Kuriers« pastirsko pismo, u kojem razlaže dužnosti, koje prona djeci ima obitelji, škola i društvo.

IZ ENGLJSKE - Dne 29 studenoga svale godine engleski narod slavio nacionalni »Dan Molitve«. Anglikanski biskup i nadbiskup Westminstera i Yorka uputili su poziv svojima vjernicima, da taj dan posvete posebno molitvama za taj. Katolički biskupi Englske su odlučili, da ovaj dan bude dan molitve i za engleske katolike, pak su odredili, da toga dana bude u svim katoličkim crkvama Engleske izloženo Presveto na kćloanje.

IZ BELGIJE - Tokom listopada održan je u Brislu nacionalni kongres belgijskih katoličkih organizacija za pomoć bolesnicima. Tom prigodom je privredna osoba izložila, koja priključuje svoje opsege djelatnosti ove karitativne organizacije belgijskih katolika.

Od 14. do 29. listopada u belgijskom gradu Antwerpen je održana mislijska izložba, koju je prikazivala udio belgijskih katolika u mislijskom djelovanju Crkve.

IZ AMERIKE - U prijestolnici S. A. D-a u Washingtonu održava se od 2. do 10. studenoga nacionalni kongres katoličkih karitativnih društava. Kongres je prisustvovala preko 1.500 delegata. Na ovom kongresu se je u prvoj sednici raspravljalo o pomoći, koju bi američke katoličke karitativne organizacije mogle pružiti evropskim izbjeglicama. Američki savez konferencije Sv. Vinka održao je tom prigodom svoju godišnju skupštinu.

Karitativno udruženje američkih katoličkih studenata sakupilo je prošle školske godine svotu od 56.000 dolara. Ova će se svota podijeliti među siromašne katoličke studente diljem katoličkog svijeta.

Inicijativno washingtonsko nadbiskupa bit će u glavnom gradu S. A. D-a saagrađena posebna crkva za Kinze - katolike, koji žive u toj Kinzi.

Svaka duša po svojoj sposobnosti stiče u ovom životu spoznaje, izgrađuje se i usavršava. Duša može svojim mislima prelaziti s kraja na kraj svemira, s kraja na kraj Zemlje, boraviti na svakom mjestu. Po vidljivim djelima prirode i po svijetlu vjere čovjek spoznaje i voli Stvoritelja. Upoznata suka svijeta i Boga on nosi u svojoj duši te je usavršava do kraja života, ali da nakon smrti tijela, obnavljanja tvarne ljuge, duša živjela pravim duhovnim životom u svojoj pravoj domovini, u beskraju i vječnom Bogu. Kakva bude Božja slika u tvojoj duši u času smrti, takva će biti i tvoja vjčnost. Gdje drvo padne tamo će i ostati. A drvo pada na onu stranu gdje je u najvećem grana. O čovječju duši, koja silna se vodi, nikada se ne zna koľiko si dušaka.

IZ ITALIJE - Svetište Mađe Bođe Kraljeve uz. Kruzno posjetilo je ove godine u Italiji preko 150.000 hodočasnika i to ne samo iz Italije, nego i iz ostalih zemalja.

Tokom prozna odrađ se u Milani međunarodna izložba dječje knjige. Na ovoj izložbi će izložiti katoličke dječje odjelo i Katoličke Akcije zapadnih evropskih naroda.

IZ PAKISTANA - Katolici u Pakistanu su zaključili, da prilikom proglašenja dogme, o Učenju Marijinu sagrade veliko svetilište Bogorodice u spomen ovog velikog događaja.

IZ NJEMAČKE - Od 2. do 5. studenoga održan je njemački katolički kongres u Mainz. Kongres je u 12 sekcija raspravljao o svim granama javne djelatnosti njemačkih katolika.

U KINI se broj slušača na katoličkim sveučilištima znatno smanjio. Dok je na pr. 1948. godine broj slušača u Sanghaju iznosilo 3.500, godine 1950. iznosi tek oko 500. U Pekingu je broj slušača pao na 50 posto. Jedino u Tientsinu opaža se relativan napredak.

ILUSTROVANI LIST - »OSTERREICH« donosi sliku »motoriziranog biskupa u Mainz. Sliku je slikao dr. F. Zaunera, kako na motor-kolatu stra u Mettnach, gdje se silno kao u Oberammergau prikazuje muka Kristova.

MAC CLOY, američki visoki komesar u Njemačkoj, primljen je 21. listopada u audijenciju Sv. Oca Pija XII.

U VELIKIM BAZILIKAMA RIMA postoje ispovjedaonice, gdje vjernik izlazi štup (danas se samo služi za vanjske pokore) i tako stoji oproštenje vremenite kazne, koja ostaje i poslije sv. Ispovjedi. U Rimu su i sadnje vrijeme širili vjest, da je dovoljno doirnuti taj štup i da su time oprošteni svi grijesi. Zato je Sv. Penitencijarija dala izjavu, kojom se upozoruje na to, kako izumjećati, a naglašava da se jednako isto oproštenje od 300 dana, koji se oprot za vrijeme Svete Godine, može isključivo sticati za duše u čistilištu.

IZ PERU-A - Peruanjski katolici su prve nedelje listopada proslavili »Dan sveučilišta«. U Peru naime postoji katoličko sveučilište već 33 godine. Nadbiskup prima Peru-a upravio je tom prilikom pastirsko pismo na sve katolike ove južnosjeverne republike, kojemu obrazlaže važnost ove najveće naučne ustanove za razvitak katolicizma u Peru i poziv ih, nek svojim doprinosima omogućiti još jači njezin rast. Ujedno u ovom pismu poziva peruanski Vlada, da katoličkom sveučilištu prizna ravnopravnost s crkvenim sveučilištima.

KATEDRALA U SEULU, glavnom gradu Jap. Koreje, koja listopada otvorena u Seoulu nasa stradalni od raznih operacija, kako glasa posljednje vijesti iz Koreje.

U MISLIJSKIM ZEMLJAMA je na vrijeme rata na dalekom Istoku životom stradalo 1360 milijunara, dok ih je 500 teško ranjeno. Materijalne štete imaju mislijske postaje u vrijednosti od oko 40 milijuna dolara. - Prema najnovijoj statistici u mislijskim zemljama ima preko 27 milijuna katolika, oko 10 milijuna katolika pripadajućih. Broj onih, koji se pripremaju za sveučelično svanje iznos preko 15.000.

NAŠI POKOJNICI
† MSGR. MARIJAN GALOVIC, župnik bošnjačka umro je 4. VII. 1950. nakon gotovo 40 godina župnikovanja u Bošnjacima. Nakon kratkog službovanja kao kapelan, služio je kao kateketa u Mitrovici, odakle je od biskupa Strossmayera pozvan u Dakovo za duhovnika u Bogoslovno sjemenište, gdje je služio 9 godina. Iz Dakova otiče za župnika u Bošnjake. Bio je uvijek uzoran i revan svećenik i dušobrižnik u svu svoju slabost na srcu, što mu je dosta smetalo u radu. Hodao je u Zupčanju i t. l. 1871. Umro je u 56. godini mislištva i 79. godini života. Počinu u miru!

SVI STVOROVI HVALITE GOSPODINA!

Tragovi Bođe mudrosti očituju svi stvorovi. Mačka i sova rado lova mačev. To im je sadakaj iz njihov instak. Oni ih love tako, da se ti mali stvorci ne bi previse namuđili. A kako ih Stvoritelj divno naučava na taj posao, li mačka i sova imadu takve oči, da vide i po noći, kada se osobe miševi pojavljuju iz skrivenja. Mačka hodaju, a sove lete, sasvim nećuju. Siljasti nokti kod mačke brzo bi otupili, kad bi mačka stupala ispruženim nohtima, zato mačka dok hoda, svuđe kse u neki justuk svoje nohte. Tako ne čini sova, jer ona upuće ne upotrebljava noge za hodanje.

A što da kažemo općenito o plicama? Kakvu mudrost pokazuje ustroj njihovih nogu i klijuna! Rada u modvarnim krajevima tragi svoju hranu, zato ima noge duge i duži od tijela. Šuna se hrani kukcima, koji se skrivaju pod korom drveća, zato mora dobar udarati klijunom po drvetu, da kukci izmlie na svoje prstima. Dobro sevice sele se u tolije krajevite gdje će naći hranu, zato imadu klijun, koji mogu daleko ispružiti. Sasvim je drugičije kod vrsabica, koji pobiru žiti i zrnje po tlu. Patka cijeli dan pliva po vodi, zato ima drugačije udese nego nego koko, koji cepirajući po zemlji traži zrnje za svoje prstima. Dobro sevice sele se u tolije krajevite gdje će naći hranu u vrijeme, kada kod nas snijeg sve pokriva. One optet, koje se mogu tako mnogo letjeti, ili se spremaju za zimski san ili u jeseni prikupie hranu, koje će im dostajati i kroz cijelu zimu.

Pauk ne može letjeti za muhanama, pa čak će sebi pribaviti hranu! Gledajte kod njega Bođu mudrost. Ondredio je, da pauk tapete lijeva i umjetničku mrežu. U tu mrežu zape muha, a pauk se požuri za njom i da se muha ne oslobodi iz mreže i da je ne pokida, najprije optete mrežu okruhuvaćene muhe i tek onda isle njegovu krv.

Pčela treba da sabere med, ali je med sadržan na dnu cvijetne čašice. Kako će dakle pčelica doći do njega? Dobri Bog joj je dao takve svaćke, koje su tanje od igle, a izmazu sa šuplje. Pčela već izdaleka propozanje cvijet po polju, poisi do cvijeta, uhode svojoj sisaljki u čašicu, isisala med paputa, a zatim ga sprani u košnici u saće. (Stola-Varga.)

ZLATNA MISA U ST. JANKOVCIIMA

Ne Veliku Gospojnu o. g. proslavio je svečano u Starim Jankovcima, svoje rodnom mjestu, zlatna Misa ugledni i zaslužni svećenik dakovske biskupije preč. g. Marinko Lacković, arhifidok Gornjeg Srijema i rektor bogoslovskog sjemeništa u miru. Kroz punih 43 godina on je djelovao kao svećenik u različitim službama po biskupiji, a uza to se bavio i književnim radom.

Rodio se g. 1878., a zaređen je na svećenika 1. VII. 1900. Prve tri godine svog mislijskog života provoo je u Sr. Mitrovici kao kapekan. No već g. 1903. poziva ga biskup Strossmayer u Dakovo, gdje postaje prebendar i propovjednik stolne crkve. U toj službi proveo je punih 15 godina i izrekao kroz to vrijeme 130 bogoslovnih katekiza (pripravnik). Broj onih, koji se pripremaju za sveučelično svanje iznos preko kroz 12 godina (1906-1918).

Sredinom g. 1918. postao je nač. biljarac župnikom u Nijemcima i ostao u toj službi sve do jeseni g. 1949. U jesen g. 1940. porzvan je na ugledno, ali i odgovorno mjesto rektora bogoslovskog sjemeništa u Dakovo. Ovu je službu vršio savjesno i očajni kor, takda ratne godine, sve do jeseni 1946, kad je na vlastitu molbu umirovlien.

Zlatomisnik se već od mladih dana bavio i književnišću i pjesnu u »Vrhbosni« i »Glasniku biskupije bosansko-srijemske«. G. 1910. pohodio je Sv. Zemlju i Egipat. G. 1911. objavio je u »Glasniku biskupije« u nastavcima zanimljive putne biljeske, koje su stijeđene godine izdane u posebnoj knjižbi pod naslovom: »Dojmovi s Istoka«. Srdnačo čestitam!